

የሌሎችን ስሜት መረዳት እና መጋራት ሁኔታ 1

ጋቢ ከጓደኞቿ ጋር ምሳ ላይ ነበረች፤ ነገር ግን ወደ መታጠቢያ ቤት ስትሄድ፤ ስልኩን ጠረጴዛው ላይ ትታ ነበር። ከመመለሷ በፊት፤ ጓደኛዋ ካስቴል የጋቢን ስልክ አንስታ የጽሁፍ መልዕክቶቿን መመልከት ጀመረች። የመጀመሪያው መልዕክት ከጋቢ እናት ሲሆን እናት በጋቢ የሂሳብ ውጤት ዝቅተኛ መሆን ተናደው ነበር።

- ይህ ጋቢ ምን እንዲሰማት ያደርጋታል?
- ጋቢ ለጓደኛዋ ስለ ዝቅተኛ ውጤቷ መናገር የማትፈልግበት ምክንያት ምን ሊሆን ይችላል?
- የካስቴል ድርጊት ተቀባይነት ያለው ነው?
- በጠረጴዛው ላይ ያሉ ሌሎች ጓደኞች በካስቴል ድርጊት ምን ሊሰማቸው ይችላል?
- እርስዎ ስለ ካስቴል ምን ያስባሉ? የካስቴል ድርጊት ስነ ምግባርን የተከተለ ነበር? ከካስቴል ጋር ጓደኛ መሆንን ይፈልጋሉ?
- አንድ ሰው ያንን በእርስዎ ላይ ቢያደርግ ምን ይሰማዎታል?
- መረጃ መበርበር ችግር የለውም? ስለ ጓደኛዎ ተጨንቀው ቢሆንስ?

ሁኔታ 2

ሮድሪጎ አደናቅጮት ጭቃ ላይ በሚወድቅ ጊዜ ከካይትሊን ጋር እያወራ ነበር። ካይትሊን በጣም አስቂኝ ትዕይንት እንደሆነ በማሰብ ፎቶ አነሳችው፤ ሮድሪጎ ግን አይስቅም፤ ሐፍረትም የተሰማው ይመስላል።

- ካይትሊን ፎቶውን በምን ምክንያት መስመር ላይ ልትለጥፈው ትችላለች?
- ሮድሪጎ ለምን ተበሳጩ?
- ሮድሪጎ ካትሊንን ምን ማለት አለበት ብለው ያስባሉ?
- አንድ ሰው የእርስዎን የሚያሳፍር ፎቶ ቢያነሳ ምን ይሰማዎታል? ያንን በመስመር ላይ ይፈልጉታል?
- ይህ ድርጊት ድንገተኛ ነው ወይስ ማስፈራሪያ ነው?

ሁኔታ 3

ቪክቶሪያ ሁለት ወንድሞች፣ እናት እና በርካታ ጓደኞችና የትምህርት ቤት ጓደኞች ያሏት የ15 ዓመት ተማሪ ነች። ቪክቶሪያና ማረክ የትምህርት ቤት ጓደኞች ሲሆኑ በሳይንስ ክፍል አንድ ፕሮጀክት ላይ አብረው ይሰራሉ። ትናንት፣ የሳይንስ ሙከራ ነበራቸው፣ እና ሁሉም ሰው ውጤቱን ሲቀበል፣ ማረክ ቪክቶሪያ እንደተናደደች አልስተዋለ። በቀጣዩ ቀን ቪክቶሪያ ከትምህርት ቤት ለበርካታ ቀናት ቀረች፣ ስለዚህ ማረክ በሳይንስ ፕሮጀክቱ ላይ ብቻውን መስራት አለበት። ስትመለስ፣ ለማረክ በሃኪም መታየት እንደምትፈልግ ነገረችው፣ ነገር ግን ሌላ ምንም አላለችም።

- ውጤቷን በትምህርት ቤት ውስጥ ማን ማወቅ ይኖርበታል? የሕክምና ታሪኳን? ለምን?
- ስለ እንዲህ አይነት ጉዳዮች ቪክቶሪያ ከማን ጋር ማውራት ልትፈልግ ትችላለች?
- በሕይወትዎ ውስጥ ወላጆችዎ / አሳዳጊዎችዎ እንዲያውቁት ነገር ግን ጓደኞችዎ እንዳያውቁት ወይም በተገላቢጦች የሚፈልጉት መረጃ ለምሳሌ ምን ሊሆን ይችላል?

የሌሎችን ስሜት መረዳት እና መጋራት፡- የአስተማሪ ቅጽ

ሁኔታ 1

ጋቢ ከጓደኞቹ ጋር ምሳ ላይ ነበረች፤ ነገር ግን ወደ መታጠቢያ ቤት ስትሄድ፤ ስልክን ጠረጴዛው ላይ ትታ ነበር። ከመመለሷ በፊት፤ ጓደኛዋ ካስቴል የጋቢን ስልክ አንስታ የጽሁፍ መልዕክቶቿን መመልከት ጀመረች። የመጀመሪያው መልዕክት ከጋቢ እናት ሲሆን እናት በጋቢ የሂሳብ ውጤት ዝቅተኛ መሆን ተናደው ነበር።

• ይህ ጋቢ ምን እንዲሰማት ያደርጋታል?

- ጋቢ ግላዊነቷ እንደተጣሰ ልታስብ እና በጓደኛዋ ላይ ያላትን ዕምነት ልታጣ ትችላለች።

• ጋቢ ለጓደኛዋ ስለ ዝቅተኛ ውጤቷ መናገር የማትፈልግበት ምክንያት ምን ሊሆን ይችላል?

- ጋቢ ውጤቷ የግል መረጃ እንደሆነ ልታስብ ትችላለች። • የካስቴል ድርጊት ተቀባይነት ያለው ነው?

- ተሳታፊዎች ከውጤታቸውም ሆነ ከስልካቸው ጋር በተገናኘ በግላዊነታቸው ዙሪያ ያላቸውን ጠባይና ከጓደኞቻቸው ምን እንደሚጠብቁ መመርመር አለባቸው።

• በጠረጴዛው ላይ ያሉ ሌሎች ጓደኞች በካስቴል ድርጊት ምን ሊሰማቸው ይችላል?

- ተሳታፊዎች ተቀባይነት የሌለው ባህሪ በሚመለከቱ ጊዜ ምን እርምጃ እንደሚወስዱ ማሰብ አለባቸው።

• እርስዎ ስለ ካስቴል ምን ያስባሉ? የካስቴል ድርጊት ስነ ምግባርን የተከተለ ነበር? ከካስቴል ጋር ጓደኛ መሆንን ይፈልጋሉ?

- አንድ ሰው ያንን በእርስዎ ላይ ቢያደርግ ምን ይሰማዎታል?

- መረጃ መበርበር ችግር የለውም? ስለ ጓደኛዎ ተጨንቀው ቢሆንስ?

- ተሳታፊዎች በግላዊነት እና በግል ግንኙነቶች ዙሪያ ባላቸው አመለካከት ላይ ሃሳባቸውን መግለጽ አለባቸው።

ሁኔታ 2

ሮድሪጎ አደናቅጭት ጭቃ ላይ በሚወድቅ ጊዜ ከካይትሊን ጋር እያወራ ነበር። ካይትሊን በጣም አስቂኝ ትዕይንት እንደሆነ በማሰብ ፎቶ አነሳችው፣ ሮድሪጎ ግን አይስቅም፣ ሐፍረትም የተሰማው ይመስላል።

• ካይትሊን ፎቶውን በምን ምክንያት መስመር ላይ ልትለጥፈው ትችላለች?

- ተሳታፊዎች የካይትሊንን ያነሳሳትን ነገር ማወቅ አለባቸው።- ሳቅ እና መወደዶችን ማግኘት ሌላን ሰው በመጉዳት የመጣ እስካልሆነ ድረስ ብዙውን ጊዜ አንድን ነገር በመስመር ላይ ለመለጠፍ ተቀባይነት ያለው ማነቃቂያ ነው።

• ሮድሪጎ ለምን ተበሳጭ?

- ተሳታፊዎች ማሳበራዊ ሚዲያን በሚጠቀሙ ጊዜ የሌሎችን ስሜት እንዴት ማገናዘብ እንደሚገባቸው ሃሳባቸውን መግለጽ አለባቸው።

• ሮድሪጎ ካትሊንን ምን ማለት አለበት ብለው ያስባሉ?

- ተሳታፊዎች ለዚህ አይነት ጠባይ መፍትሔ ለመስጠት ስትራቴጂዎችን ማምጣት አለባቸው።

• አንድ ሰው የእርስዎን የሚያሳፍር ፎቶ ቢያነሳ ምን ይሰማዎታል? ያንን በመስመር ላይ ይፈልጉታል?

- ተሳታፊዎች ስለ እነርሱ በሌሎች ሰዎች በመስመር ላይ መጋራት ያለበት ነገር ምን እንደሆነ መመርመር አለባቸው።

• ይህ ድርጊት ድንገተኛ ነው ወይስ ማስፈራሪያ ነው?

- ተሳታፊዎች አንድን ነገር ማስፈራራት ነው የሚያሰኘው ምን እንደሆነ እና በተለይ በዚህ ሁኔታ ላይ በዝርዝር መወያየት አለባቸው።

ሁኔታ 3

ቪክቶሪያ ሁለት ወንድሞች፣ እናት እና በርካታ ጓደኞችና የትምህርት ቤት ጓደኞች ያሏት የ15 ዓመት ተማሪ ነች። ቪክቶሪያና ማረክ የትምህርት ቤት ጓደኞች ሲሆኑ በሳይንስ ክፍል አንድ ፕሮጀክት ላይ አብረው ይሰራሉ። ትናንት፣ የሳይንስ ሙከራ ነበራቸው፣ እና ሁሉም ሰው ውጤቱን ሲቀበል፣ ማረክ ቪክቶሪያ እንደተናደደች አልስተዋለ። በቀጣዩ ቀን ቪክቶሪያ ከትምህርት ቤት ለበርካታ ቀናት ቀረች፣ ስለዚህ ማርክ በሳይንስ ፕሮጀክቱ ላይ ብቻውን መስራት አለበት። ስትመለስ፣ ለማረክ በሃኪም መታየት እንደምትፈልግ ነገረችው፣ ነገር ግን ሌላ ምንም አላለችም።

• ውጤቷን በትምህርት ቤት ውስጥ ማን ማወቅ ይኖርበታል? የሕክምና ታሪኳን? ለምን?

- ተሳታፊዎች የተለያዩ መረጃ እንዴት የተለያዩ የግላዊነት ደረጃ እንዳለው መመርመር አለባቸው። የቪኮሪያ የትምህርት ቤት ውጤት፣ ጓደኞቿ፣ የትምህርት ቤት ጓደኞቿ እና ሰፊው ሕዝብ እንዲያውቀው የማትፈልገው ጥንቃቄ የሚሻ መረጃ ነው። ነገር ግን ለወላጆቿ / አሳዳጊዎቿ ግን ምስጢር አይደሉም። በተመሳሳይ ሁኔታ፣ የሕክምና ታሪኳም የበለጠ ጥንቃቄ የሚሻ ቢሆንም እንደዚሁ ነው።

• ስለ እንዲህ አይነት ጉዳዮች ቪክቶሪያ ከማን ጋር ማውራት ልትፈልግ ትችላለች?

-ቪክቶሪያ በግሏ መረጃዋን በምስጢር መያዝ ልትፈልግ ትችላለች። ይህ ውሳኔ መከበር አለበት። በተጨማሪም ሙሉውን ሳይሆን የተወሰነ መረጃ ብቻ ማካፈል ትፈልግ ይሆናል። ለምሳሌ፣ በትምህርት ቤት ውጤት ለማምጣት ምን ያህል እንደምትቸገር ለወላጆቿ / አሳዳጊዎቿ ልታካፍል ለጓደኞቿ ግን ላታካፍል ትችላለች።

• በሕይወትዎ ውስጥ ወላጆችዎ / አሳዳጊዎችዎ እንዲያውቁት ነገር ግን ጓደኞችዎ እንዳያውቁት ወይም በተገላቢጦች የሚፈልጉት መረጃ ለምሳሌ ምን ሊሆን ይችላል?

- ተሳታፊዎች ግላዊነትን በተመለከተ የየራሳቸውን ምርጫዎች መመርመር አለባቸው።